

סל המחייה

שנ

רונית ודניאל

אולם מתחת לפני השטח מתחילים לבעבע החשבונות הקטנים, הספירה הכפייתית של כל אגורה. סעיף הכלי כלה קובע: 200 אלף שקל לחודש. כלומר, לכל אחד מבנייהווג מוקצבים 25 אלף שקל לשבוע.

מזה זמן רב אין הם נכנסים לסופר מרקט. את קניותיהם הם עורכים בהפר'שוק, שהוא זול יותר. כשר'במר חדלו לקנות. עברו לכשר'עוף, גם רק פעמיים בשבוע. גם הקוקה-קולה המסורתית של השישי נמחק מרשימת הקניות. נעלמו כל אותם פיגוקים קטנים, פרוטה, המענגים את חיי היום-יום, בירה וירקות קפואים, שלא בעונת נשאר: ירקות, פירות, ביצים, לבן, גבינות כחושות, עוגות מאפי, בית, עוף וקציצות-בשר, איטריות שאר תוספות-ארוחה בצקיות.

כשדניאל מדבר על הקיצוץ הגסט' רונומי, הוא מתרגז מאוד. "אני אוהב לאכול, ועכשיו הממשלה נכנסת לי לתוך הצלחת. במה אני עוד יכול לקצץ? פעם-פעמיים בשבוע אני שותה כוס-קפה ואוכל כריך במיוזון של המישרד. אני מניח שאאלץ לרדות את התענוג הזה לזמנים טובים יותר.

"אני יכול לוותר על לחם לבן, ולהתחיל לאכול לחם אחיר. אולם הסכום שאחסוך הוא כל-כך מגוחך, עד שאין טעם לוותר על הלחם האהוב עליי. ואם מישוה יאלץ אותי לוותר על אכילת בשר, אני אשתולל. לעזאזל! אני משתכר למחייתי בכבוד; מותר לי לאכול בצורה נורמלית, ולא כקבצן עלוב!"

פעם בשבוע מבקר אביה של רונית את בתו. יחד עם האב מגיע סל מיצרכים, גרוש בסוכר, קמה, שמן, אורז, איטריות.

כשקבוק קוקה-קולה הופך למוצר מותרות נחשק, מתקבלת התלות בהורים כמובנת מאליה. אין לנו ברירה, אומרת רונית.

מילת-מפתח: "אין כסף!"

א אוכל הוא התחום היחיד ה' מסוג תחת. אין ברירה. כל שאר תחומי-החיים נדחקים אל ה'יש ברירה', וממילא מוצאים את דרכם אל השוליים, ההולכים ומתרחבים מגזירה לגזירה.

כך קרה ללימודים האקדמיים. אומרת רונית: "החלום הכיגודול שלי זה ללמוד מיוחנות באוניברסיטה. עכשיו, כמובן, עליי להרחיקו. הרי אינני יכולה להפסיק לעבוד, רק כדי להגשים חלום ות'יק!"

לדניאל חלום דומה. הוא רוצה ללמוד מישפטים, כלכלה או ראיית-חשבון. בדיוק מאותה סיבה, אף הוא רוחה את שעת ההגשמה.

כמו הלימודים, גם טיול לחו"ל הוא בחוקת חלום רחוק. גם אני וגם רונית מעולם לא נסענו לחו"ל, אומר דניאל. "כל מי שהיה שם מספר כמה נהנה מהטיול, וכמה חו"ל יפה ומרשימה. ואנחנו שומעים ומקנאים. אין לנו אף לא שמץ של סיכוי לצאת מהארץ בקרוב."

השנה נאלצו לוותר גם על בילוי חופשה קצרה בארץ. "הבנק אירגן לנו שהייה של שיששבת במלון בנתניה. היינו צריכים להוסיף מכיסנו 53 אלף שקלים. מובן שלא יכולנו להרשות לעצמנו להוציא סכום כסף כזה גדול, אומרת רונית.

אחר-כך נשקלה הנסיעה השנתית

ב יום שבו הוכו השכירים, העלה דניאל את ההצעה שהוא, רונית ומאיה, כתם בת שלושת החודשים, יחזרו להתגורר אצל אמו. רונית סירבה להתייחס להצעה כאל אפשרות מציאותית. "אם אעשה זאת ארגיש כעניה מרודה, והרי אינני כוז" אמרה. רונית ודניאל בידרמן, בני 25, הם מה שנקרא "זוג צעיר ממוצע". הוריה של רונית הם עובדי-מדינה. אביו של דניאל, אף הוא עובד-מדינה, נפטר לפני שש שנים. אמו עובדת במחלקת יחסיהציבור של בית-החולים שערי-צדק.

שניהם ילידי ירושלים. שניהם שירתו בצבא. רונית בחיל-אוויר, דניאל בשריון. לפני שלוש שנים נישאו. במשך שנה וחצי אחרי החתונה גרו אצל אמו של דניאל, כדי לחסוך כסף לקניית דירה. אחר-כך, בעזרת משכנתה ותוכנית-חסכון של רונית, קנו דירה בת שלושה חדרים.

היום אומר דניאל: "אילו ידענו שהאינפלציה והמשכנתה יחנקו אותנו, לא היינו קונים דירה. היינו גרים בדירה שכורה, אצל אמי, או עוברים לעיר-פיתוח."

אלא שלפני שלוש שנים הכל נראה אחרת. רבים האמינו כי "הכלכלה הנכונה" אכן תביא שיגשוג אמיתי.

חלטורה

במס-ההכנסה

ב תחילת דרכו בשוק-העבודה עבד דניאל כמיפעל צימפיון מוטורס, כמפעיל-מחרטה. העבודה היתה חרגוגנית, משעממת עד אימה. השכר בשלהי 1981: 5500 שקל ל-חודש.

דניאל חיפש עבודה אחרת, מעניינת יותר, מכניסה יותר. כך הגיע למישרי מסיההכנסה, שם הוצע לו שכר של 7000 שקלים חודשיים. היום, בדירוג י"ז של עובדי-המדינה, הוא משתכר 420 אלף שקל לחודש, וזה כולל תשלום עבור 20 שעות נוספות ו-100 אלף שקלים של תוספת מיר-חרת.

רונית התחילה לעבוד, מיד עם שיחרורה מהצבא. בבנק לאומי היא עדיין עובדת בבנק, ואף הועלתה לדרגה 7. השכר: 300 אלף שקל לחודש, ליום-עבודה מלא.

שכר משותף של 720 אלף שקל לחודש, כפי שמתברר מטבלת ההוצאות של בנייהווג, גורם להם לגרעון חודשי של 77 אלף שקלים.

אלא שחשבון-ההוצאות הנוכחי הוא רחמן וסלחן, אפילו חייכן. בחודש הבא תעלה המשכנתה ל-430 אלף שקלים. עליית המחירים תקפיץ גם את סעיפי הכלכלה והחשבונות. ההכנסות י שארו במקומן הקבוע: 720 אלף שקלים.

אומר דניאל: "יש לי תעודה של מנהל-החשבונות. אני יכול לעסוק בעבודות פרטיות, אחרי שעות-העבודה, בלי לרווח למסיההכנסה, וכך להשלים את משכרתי. אלא שאני סבור שאין זה נאה שעובד מסיההכנסה יעבור על החוק."

ממשלה

בצלחת

מ בנת חיצינוני אינו מגלה את סימני הבהלה הכלכלית. חררהאורחים, למשל, מרוהט בצורה הישראלית ה' מקובלת: ספה לבנה, שלוש כורסות ומכשיר-טלוויזיה, זכר לימיריידור ה' עליונים.

הכנסות

משכורתו של - 420,000 שקל
צניאס

משכורתו של - 300,000 שקל
רונית

סה"כ: 720,000 שקל

הוצאות

משכורת - 315,000 שקל

" - 200,000 "

" - 80,000 "

" - 60,000 "

איש, חשא, טלפון

" - 50,000 "

" - 37,000 "

" - 25,000 "

" - 20,000 "

" - 10,000 "

סה"כ: 797,000 שקל